

FILHARMONIA
SZCZECIN

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Piątek – 17 kwietnia 2026 roku – godz. 19.00

Wbrew milczeniu

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Annelien Van Wauwe klarnet
Paweł Przytocki dyrygent

W programie:

ALEKSANDER TANSMAN
Wariacje na temat Frescobaldiego [14']
na orkiestrę smyczkową

MIECZYŚLAW WAJNBERG
Koncert klarnetowy op. 104 [24']
– Allegro
– Andante
– Allegretto

/przerwa/

WITOLD LUTOSŁAWSKI
III Symfonia [30']

ANNELIEN VAN WAUWE

Belgijska klarnecistka. Była uczestniczką programu BBC New Generation Artists, jest laureatką Międzynarodowego Konkursu Muzycznego ARD oraz prestiżowej nagrody Borletti-Buitoni Trust.

W 2018 roku podpisała długoterminowy kontrakt z wytwórnią Pentatone. Za debiutancki album *Belle époque* (2019), nagrany z Orchestre National de Lille pod dyrykcją Alexandre'a Blocha otrzymała w 2020 roku nagrodę Opus Klassik (w kategorii „Najlepszy artysta młodego pokolenia”). Jej najnowsza płyta – *Flow* (2022) – zarejestrowana z NDR Radiophilharmonie pod batutą Andrew Manze'go, zawiera koncerty Mozarta i współczesnego kompozytora belgijskiego Wima Henderickxa; artystka używa tam rzadkiej odmiany instrumentu, tzw. klarnetu basetowego. W przyszłym roku ukaze się jej kolejny album – będzie zawierał koncerty Coplanda i Finziego, nagrane z BBC Scottish Symphony Orchestra pod dyrykcją Nicolò Forona.

Występowała z wieloma czołowymi orkiestrami świata – znalazły się wśród nich m.in. Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Konzerthausorchester Berlin, NDR Radiophilharmonie, SWR Symphonieorchester, Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Münchner Kammerorchester, Auckland Philharmonia, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Sichuan Symphony Orchestra, Orquesta Filarmónica de la Universidad Nacional Autónoma de México, Narodowe Forum Muzyki (Filharmonia Wrocławska), Residentie Orkest Den Haag, Orchestre National de Lille, Dresdner Philharmonie, Wiener Kammerorchester, Frankfurter Opern- und Museumsorchester, Swedish Chamber Orchestra, Camerata Salzburg, Mozarteum-Orchester Salzburg, Brussels Philharmonic, Antwerp Symphony Orchestra, Royal Liverpool Philharmonic Orchestra oraz zespoły symfoniczne działające pod egidą BBC.

Jako pasjonatka muzyki kameralnej Annelien Van Wauwe założyła w 2019 roku brukselski zespół CAROUSEL, który skupia dwunastu wybitnych muzyków z różnych krajów.

Równie wysoko ocenia się jej dokonania w dziedzinie pedagogiki. Regularnie prowadzi kursy mistrzowskie i wykłada w Królewskim Konserwatorium w Hadze.

PAWEŁ PRZYTOCKI

Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Krakowie (w klasie prof. Jerzego Katlewicza). Swe umiejętności doskonalił na kursach mistrzowskich u Petera Eötvösa oraz – jako stypendysta prestiżowej Bachakademii Stuttgart – u Helmutha Rillinga.

Był dyrygentem i dyrektorem artystycznym Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku (1988–1991), dyrektorem artystycznym Filharmonii im. A. Rubinsteina w Łodzi (1995–1997) oraz dyrygentem Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie (2005–2009). W latach 2008–2012 pełnił funkcję dyrektora naczelnego i artystycznego Filharmonii im. K. Szymanowskiego w Krakowie.

Współpracuje z większością polskich filharmonii, a także z orkiestrami symfonicznymi i kameralnymi za granicą – są wśród nich m.in. Budapest Concert Orchestra, Orchestra Sinfónica de Xalapa, Real Filharmonía de Galicia, Capella Istropolitana w Bratysławie, Neue Philharmonie Westfalen, Philharmonisches Staatsorchester Halle, Bilkent Symphony Orchestra w Ankarze, Filharmonia im. L. Janáčka w Ostrawie, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Ukrainy w Kijowie, Haifa Symphony Orchestra, Buffalo Philharmonic Orchestra, Orquesta Filarmónica de Bogotá, Jerusalem Symphony Orchestra, Jenaer Philharmonie oraz Staatsorchester Rheinische Philharmonie w Koblenzji. Koncertował w Niemczech, Austrii, Francji, Belgii, Hiszpanii, Szwajcarii i Holandii. Uczestniczy regularnie w międzynarodowych festiwalach. Występował w prestiżowych ośrodkach muzycznych Europy – należy tu wymienić Musikverein w Wiedniu, Konzerthaus w Berlinie, Théâtre du Châtelet w Paryżu, Palais des Beaux-Arts w Brukseli, Teatro Municipal w Santiago, Laeiszhalle w Hamburgu i Beethovenhalle w Bonn.

Dokonał licznych rejestracji archiwalnych dla Polskiego Radia i Telewizji, nagrywał płyty dla wytwórni DUX, Aurophon i Point Classics. Amerykański magazyn *La Folia* wyróżnił jego interpretację *Symfonii d-moll* Rachmaninowa jako „przykład rzadko spotykanego poziomu intensywności i zaangażowania w muzyce”.

Od 2008 roku Paweł Przytocki jest związany z Akademią Muzyczną im. K. Pendereckiego w Krakowie. W 2017 roku objął funkcję dyrektora artystycznego Filharmonii im. A. Rubinsteina w Łodzi.

Wbrew milczeniu

„Dziecko szczęścia” – tak zatytułował swą dwutomową monografię życia i twórczości **Aleksandra Tansmana** (1897–1986) ceniony popularyzator muzyki, Janusz Cegieła. Przypomnijmy, że kompozytor urodził się w żydowskiej rodzinie w Łodzi, ale już od 1919 roku mieszkał w Paryżu. Okres wojny spędził w Stanach Zjednoczonych – gdy zaś niebezpieczeństwo minęło, powrócił do Paryża, by pozostać tu do końca życia. Mniej szczęścia miał natomiast Tansman ze swą pierwszą ojczyzną. Gdy ją opuszczał, krytycy kwestionowali wartość jego pierwszych dzieł, w ich opinii nazbyt nowoczesnych, „kosmopolitycznych” i odległych od „narodowego charakteru”. Po wojnie zaś było jeszcze gorzej. Wypominano twórce, że w 1938 roku przyjął obywatelstwo francuskie, przez pewien czas był w PRL-u kompozytorem wręcz zakazanym (szczęśliwie zmieniło się to w latach siedemdziesiątych). Na przekór temu wszystkiemu Tansman niezmiennie określał się jako *compositeur polonais*.

Wariacje na temat Frescobaldiego (1937) wykorzystują melodię zaczerpniętą ze zbioru *Toccate e partite d'intavolatura* jednego z najważniejszych twórców nowożytnej muzyki klawiszowej, Girolama Frescobaldiego (1583–1643). Tansman, wirtuoz fortepianu, chciał być może złożyć hołd „muzycznemu antenatowi” z zamierchłej przeszłości – co znamienne, nie sięgnął jednak po organy czy klawesyn. Pierwsza wersja utworu, przeznaczona na orkiestrę symfoniczną, powstała na zamówienie Saint-Louis Symphony Orchestra i została zadeedykowana jej dyrygentowi, Władimirowi Golschmannowi. W tym samym roku Tansman ukończył wprawdzie dwa dzieła znacznie większej wagi – *Koncert altówkowy* i *Koncert skrzypcowy* – ale to właśnie ta skromna kompozycja zyskała w owym czasie znaczną popularność. Z tego powodu kompozytor sporządził (już podczas pobytu w Ameryce) drugą wersję utworu – na orkiestrę smyczkową. Materiał dość rozbudowanego tematu (*Andante cantabile – Un poco meno lento*) opracowuje Tansman w szeregu związanych wariacji (*Allegro con moto – Molto vivace – Largo – Lento – Andantino grazioso – Allegro risoluto*); konkluzję stanowi fragment tematu (*Andante cantabile*).

Gdy mowa jest o neoklasycyzmie Tansmana, zwykle pada nazwisko zaprzyjaźnionego z nim Igora Strawieńskiego. Ale w *Wariacjach na temat Frescobaldiego* nie wyczuwa się ironicznego dystansu, tym razem nie wkraczamy – by tak rzec – w świat *Pulcinelli*. Czuły pietyzm, z jakim Tansman traktuje czcigodnego mistrza sprzed wieków, każe raczej myśleć o stonowanych i wykwinnych transkrypcjach Ottorina Respighiego – zwłaszcza o trzeciej suicie *Antiche danze ed arie per liuto*, powstałej sześć lat przed utworem Tansmana. (14')

Twórczość urodzonego w Warszawie (a zmarłego w Moskwie) wybitnego kompozytora żydowskiego pochodzenia **Mieczysława Wajnerberga** (1919–1996) wciąż jest w Polsce zbyt mało znana. Składa się na nią ponad sto pięćdziesiąt opusów, w tym dwadzieścia dwie symfonie, opery (u nas wystawiono jak dotąd tylko *Pasażerkę* i *Portret*), koncerty instrumentalne, muzyka kameralna (w tym aż siedemnaście kwartetów smyczkowych) i muzyka filmowa.

„Kompozytorem trzech światów” nazwała go Danuta Gwizdalanka, mając na myśli jego przynależność do tradycji żydowskiej, polskiej i rosyjskiej. Artysta bowiem po wybuchu II wojny światowej przedostał się na tereny wschodnie i ostatecznie całe swe dalsze życie spędził w Związku Radzieckim, stając się tam jednym z bardziej cenionych i rozpoznawalnych kompozytorów. Szybko zaprzyjaźnił się z Dymitrem Szostakowiczem, którego uznawał także za swojego mistrza i nauczyciela, chociaż – jak podkreślał – nie wziął u niego ani jednej lekcji.

Z tradycją muzyki klezmerskiej związane jest zamiłowanie kompozytora do klarnetu, na który przeznaczył trzy utwory. Zapewne najważniejszym z nich jest **Koncert klarnetowy op. 104** (1970). Dzieło ma tradycyjną trzyczęściową formę. Pierwszą część (*Allegro*) otwiera zdecydowany motyw klarnetu na tle *pizzicata* smyczków – jego początkowa energia inicjuje serię cierpko brzmiących dialogów instrumentu solowego ze smyczkowym zespołem. Ogniwo środkowe (*Andante*) rozpoczyna się lamentem wiolonczel, do którego dołączają pozostałe smyczki i wreszcie klarnet solo, snujący swą pełną melancholii opowieść. Efektowny finał (*Allegretto*), w którym kompozytor umieścił (bezpośrednio przed zakończeniem) popisową solową kadencję, cechuje dość osobliwy wyraz: jest to – przytoczmy tu celną formułę Davida Fanninga – „jakby taniec, smutny i zuchwały zarazem”. (24)

„W Lutosławskim najbardziej lubię moment, kiedy muzyka trzymana na uwężu precyzyjnie uformowanej estetyki i doprowadzonej niemal do obłądzenia klarowności kompozytorskiego *métier*, zrywa się nieoczekiwanie – jakby wbrew woli twórcy – z łańcucha trzymającego ją w pozornych karbach i szybuje w rejony zgoła nieprzewidywalne. *III Symfonia* – szczególnie w interpretacji Barenboima – staje się dzięki temu nie tylko kolejnym niezwykle precyzyjnym wcieleniem formalnej dwuczęściowości, lecz jakąś gigantyczną summą całej symfonicznej tradycji. I włącza światy, których kompozytor uwzględnić z pewnością nie chciał” – pisał Piotr Deptuch.

Niemal dziewięć lat zajęło **Witoldowi Lutosławskiemu** (1913–1994) zrealizowanie zamówienia Chicago Symphony Orchestra. Szczególnie intensywnie pracował nad ***III Symfonią*** w latach 1981–1983. Prawykonaniem dyrygował Georg Solti, któremu dzieło zostało zadedykowane. Dość niezwykła była na-

tomiast pierwsza prezentacja utworu w Polsce – odbyła się ona w Sopocie podczas jednej z imprez zorganizowanych przez opozycjonistów z „Solidarności”: w obecności Lutosławskiego odtworzono nagranie dokonane przez BBC Symphony Orchestra pod jego własną dyрекcją. Aczkolwiek kompozytor miał zwyczaj podkreślać, że jego muzyka nie ma jakiegokolwiek pozamuzycznego programu, stwierdził wówczas, że szczególnie zapadło mu w pamięci zdanie jednego z recenzentów, iż „takie dzieło mogło powstać akurat teraz i w Polsce”. Sąd ów tak następnie skomentował: „To mi pozwala myśleć z pewnym optymizmem, że może te wszystkie przeżycia, które są naszym wspólnym udziałem, naszym – mówię o wszystkich Polakach – nie pozostały bez wpływu na to, co wyszło spod mojego pióra, chociaż nie było to moim bezpośrednim zamiarem. Napawa mnie również pewnym optymizmem fakt, że ktoś mógł wyczuć w utworze muzycznym, iż człowiek, który go napisał, nie jest jakimś wyalienowanym, wyizolowanym od społeczeństwa typem, ale że jest członkiem tego społeczeństwa, odczuwającym bardzo gorąco i głęboko z tym społeczeństwem swą solidarność”.

W programie koncertu w Chicago zamieszczono komentarz Lutosławskiego do *III Symfonii* (*notabene* po latach – z inspiracji muzykologa Charlesa Bodmana Rae – nieco zmodyfikowany). Oto jego ostateczna treść: „Utwór składa się z dwóch części poprzedzonych krótkim wstępem, po których następuje epilog i koda. Gra się je bez przerw. Na część pierwszą składają się trzy epizody, z których pierwszy jest najszybszy, drugi wolniejszy, trzeci zaś najwolniejszy. Tempo podstawowe pozostaje bez zmian; różnice w postrzeganej szybkości zmian muzycznych są wynikiem wydłużania wartości rytmicznych. Po każdym z epizodów następuje krótki refren, utrzymany w wolnym tempie. Trzeci epizod prowadzi do wolnego i niewielkiego intermezza, po którym dopiero pojawia się trzeci i ostatni refren. Podstawę drugiej, głównej części *III Symfonii* stanowi grupa tematów, których tocatowy charakter pozostaje w kontraście z innym tematem, o charakterze raczej śpiewnym: seria zróżnicowanych *tutti* orkiestry prowadzi do kulminacji całego utworu. Po niej następuje wspomniany epilog, oparty na wolnym, śpiewnym temacie i sekwencji dość dramatycznych recytatywów granych przez instrumenty smyczkowe. Krótka i bardzo szybka koda wieńczy całość”. (30’)

Piotr Urbański

POLECAMY PAŃSTWA UWADZE:

06.05

śr19:00

Scena Muzyki Polskiej | Starcie form

koncert kameralny

Trio Verto:

Anna Maria Staśkiewicz skrzypce

Marcel Makowski wiolonczela

Radosław Kurek fortepian

E. KANIA – Trio fortepianowe g-moll

A. CZAJKOWSKI – Trio-Notturmo op. 6

M. WAJNBURG – Trio fortepianowe A-dur op. 24

08.05

pt 19:00

Aż po horyzont

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Dawid Głogowski trąbka

Mateusz Kupski puzon

Wojciech Jeliński puzon

Marek Prášil dyrygent

K. MCKEE – *Centennial Horizon* na trąbkę i orkiestrę

E. FABIAŃSKA-JEJIŃSKA – Koncert na dwa puzony i orkiestrę

A. COPLAND – III Symfonia

15.05

pt 19:00

Bezkresy

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Jarosław Nadrzycki skrzypce

Przemysław Neumann dyrygent

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – *Hebrydy* op. 26

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – Koncert skrzypcowy e-moll op. 64

M. K. ČIURLIONIS – *W lesie*

M. KARŁOWICZ – *Rapsodia litewska* op. 11

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille.

Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

Freitag – 17. April 2026 – 19:00 Uhr

Trotz der Stille

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Annelien Van Wauwe Klarinette
Paweł Przytocki Leitung

Programm:

ALEKSANDER TANSMAN
Variationen über ein Thema von Frescobaldi [14']
für Streichorchester

MIECZYŚLAW WEINBERG
Klarinettenkonzert op. 104 [24']
– Allegro
– Andante
– Allegretto

/Pause/

WITOLD LUTOSŁAWSKI
Sinfonie Nr. 3 [30']

ANNELIEN VAN WAUWE

Die belgische Klarinetistin Annelien Van Wauwe ist ehemalige Teilnehmerin des BBC New Generation Artists Programms, Preisträgerin des Internationalen Musikwettbewerbs der ARD sowie des renommierten Borletti-Buitoni Trust Awards.

Im Jahr 2018 unterzeichnete sie einen langfristigen Vertrag mit dem Label Pentatone. Für ihr Debütalbum *Belle époque* (2019), aufgenommen mit dem Orchestre National de Lille unter der Leitung von Alexandre Bloch, wurde sie 2020 mit dem Opus Klassik in der Kategorie „Nachwuchskünstlerin des Jahres“ ausgezeichnet. Ihre CD *Flow* (2022), eingespielt mit der NDR Radiophilharmonie unter der Leitung von Andrew Manze, enthält Konzerte von Mozart und dem zeitgenössischen belgischen Komponisten Wim Henderickx (die Künstlerin verwendet eine seltene Variante ihres Instruments, die sog. Bassetklarinetten). 2027 erscheint ihr Album mit Konzerten von Copland und Finzi, aufgenommen mit der BBC Scottish Symphony Orchestra unter der Leitung von Nicolò Foron.

Sie trat als Solistin u.a. mit dem Deutschen Symphonie-Orchester Berlin, dem Konzerthausorchester Berlin, der NDR Radiophilharmonie, dem SWR Symphonieorchester, der Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, dem Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, dem Münchner Kammerorchester, der Auckland Philharmonia, dem Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, dem Sichuan Symphony Orchestra, dem Orquesta Filarmónica de la Universidad Nacional Autónoma de México, dem Nationalen Forum für Musik (Philharmonie Breslau), dem Residentie Orkest Den Haag, dem Orchestre National de Lille, der Dresdner Philharmonie, dem Wiener Kammerorchester, dem Frankfurter Opern- und Museumsorchester, dem Swedish Chamber Orchestra, der Camerata Salzburg, dem Mozarteumorchester Salzburg, dem Brussels Philharmonic, dem Antwerp Symphony Orchestra, dem Royal Liverpool Philharmonic Orchestra und verschiedenen BBC-Orchestern auf.

Als leidenschaftliche Kammermusikerin gründete sie 2019 das Brüsseler Ensemble CAROUSEL, das zwölf herausragende Musikerinnen und Musiker vereint.

Auch ihre pädagogische Arbeit genießt hohe Anerkennung. Sie gibt regelmäßig Meisterkurse und doziert am Königlichen Konservatorium in Den Haag.

PAWEŁ PRZYTOCKI

Er ist Absolvent der Musikakademie Krakau (Klasse von Prof. Jerzy Katlewicz). Er nahm an Meisterkursen bei Peter Eötvös sowie – als Stipendiat der renommierten Bachakademie Stuttgart – bei Helmuth Rilling teil.

Er war Dirigent und Künstlerischer Leiter der Philharmonie Danzig (1988–1991) und der Artur-Rubinstein-Philharmonie Łódź (1995–1997), Dirigent an der Nationaloper Warschau (2005–2009) und Intendant der Karol-Szymanowski-Philharmonie Krakau (2008–2012).

Er arbeitet regelmäßig mit den meisten polnischen Philharmonien zusammen und gastiert bei zahlreichen Klangkörpern im Ausland – zu nennen sind hier das Budapest Concert Orchestra, das Orquesta Sinfónica de Xalapa, die Real Filharmonía de Galicia, die Capella Istropolitana Bratislava, die Neue Philharmonie Westfalen, das Philharmonische Staatsorchester Halle, das Bilkent Symphony Orchestra (Ankara), das Janáček Philharmonic Orchestra (Ostrava), das National Symphony Orchestra of Ukraine (Kiew), das Haifa Symphony Orchestra, das Buffalo Philharmonic Orchestra, das Orquesta Filarmónica de Bogotá, das Jerusalem Symphony Orchestra, die Jenaer Philharmonie sowie die Rheinische Philharmonie Koblenz. Mit polnischen Orchestern trat er in Deutschland, Österreich, Frankreich, Belgien, Spanien, der Schweiz und den Niederlanden auf. Er gastierte u.a. in dem Wiener Musikverein, dem Berliner Konzerthaus, dem Pariser Théâtre du Châtelet, dem Palais des Beaux-Arts Brüssel, dem Teatro Municipal Santiago, der Laeiszhalle Hamburg und der Beethovenhalle Bonn.

Er realisierte viele Archivaufnahmen für den Polnischen Rundfunk und das Polnische Fernsehen sowie CDs für die Labels DUX, Aurophon und Point Classics. Seine Einspielung der *Sinfonie Nr. 1 d-Moll* von Rachmaninow wurde vom amerikanischen Musikmagazin *La Folia* als Beispiel für „ein selten erreichtes Maß an Intensität und Hingabe in der Tonkunst“ gewürdigt.

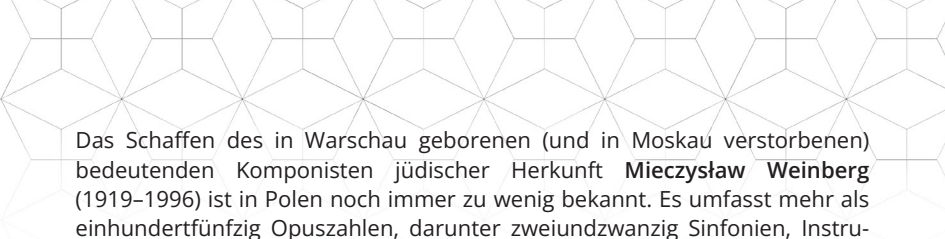
Seit 2008 ist er mit der der Krzysztof-Penderecki-Musikakademie in Krakau verbunden. 2017 übernahm er die Position des Künstlerischen Leiters der Artur-Rubinstein-Philharmonie in Łódź.

Trotz der Stille

„Das Glückskind“ – so betitelte der angesehene Musikpublizist Janusz Cegieła seine zweibändige Monografie über Leben und Werk von **Aleksander Tansman** (1897–1986). Der Komponist wurde bekanntlich in eine jüdische Familie in Łódź hineingeboren, jedoch bereits seit 1919 in Paris lebte. Die Kriegszeit verbrachte er in den Vereinigten Staaten – als die Gefahr vorüber war, kehrte er nach Paris zurück, um dort bis an sein Lebensende zu bleiben. Weniger Glück hingegen hatte Tansman mit seinem „ersten Vaterland“. Als er es verließ, stellten Kritiker den Wert seiner frühen Werke infrage, die ihnen allzu modern, „kosmopolitisch“ und vom „nationalen Charakter“ entfernt erschienen. Nach dem Krieg wurde es noch schlimmer. Man hielt dem Komponisten vor, dass er 1938 die französische Staatsbürgerschaft angenommen hatte; zeitweise war er in der Volksrepublik Polen sogar ein nahezu verbotener Komponist (glücklicherweise änderte sich dies in den siebziger Jahren). Trotz alledem bezeichnete sich Tansman stets als *compositeur polonais*.

Die *Variationen über ein Thema von Frescobaldi* (1937) greifen eine Melodie aus der Sammlung *Toccate e partite d'intavolatura* eines der bedeutendsten Meister der neuzeitlichen Tastenmusik, Girolamo Frescobaldi (1583–1643), auf. Tansman, selbst ein virtuoser Pianist, wollte möglicherweise diesem „musikalischen Ahnherrn“ aus ferner Vergangenheit huldigen – bezeichnenderweise griff er jedoch weder zur Orgel noch zum Cembalo. Die erste Fassung des Werkes, für Sinfonieorchester bestimmt, entstand im Auftrag des St. Louis Symphony Orchestra und wurde dessen Dirigenten, Vladimir Golschmann, gewidmet. Im selben Jahr vollendete Tansman zwar zwei deutlich gewichtigere Werke – das Bratschenkonzert und das Violinkonzert – doch gerade diese bescheidene Komposition erfreute sich damals großer Popularität. Aus diesem Grund fertigte der Komponist (bereits während seines Aufenthalts in Amerika) eine zweite Fassung des Werkes an – für Streichorchester. Das Material des recht ausgedehnten Themas (*Andante cantabile – Un poco meno lento*) verarbeitet Tansman in einer Reihe knapper Variationen (*Allegro con moto – Molto vivace – Largo – Lento – Andantino grazioso – Allegro risoluto*); den Zyklus schließt ein Abschnitt des Themas (*Andante cantabile*) ab.

Wenn von Tansmans Neoklassizismus die Rede ist, fällt gewöhnlich der Name seines Freundes Igor Strawinsky. Doch in den *Variationen über ein Thema von Frescobaldi* ist kein ironischer Abstand zu spüren; diesmal betreten wir – sozusagen – nicht die Welt von *Pulcinella*. Die einfühlsame Ehrfurcht, mit der Tansman den ehrwürdigen Meister vergangener Jahrhunderte behandelt, lässt eher an die zurückhaltenden und raffinierten Transkriptionen von Ottorino Respighi denken – insbesondere an die dritte Suite *Antiche danze ed arie per liuto*, die sechs Jahre vor Tansmans Werk entstand. (14)

Das Schaffen des in Warschau geborenen (und in Moskau verstorbenen) bedeutenden Komponisten jüdischer Herkunft **Mieczysław Weinberg** (1919–1996) ist in Polen noch immer zu wenig bekannt. Es umfasst mehr als einhundertfünfzig Opuszahlen, darunter zweiundzwanzig Sinfonien, Instrumentalkonzerte, Opern (hierzulande wurden bislang nur *Die Passagierin* und *Das Porträt* aufgeführt), Kammermusik (darunter nicht weniger als siebzehn Streichquartette) sowie Filmmusik.

Als „Komponist dreier Welten“ bezeichnete ihn Danuta Gwizdalanka und meinte damit seine Zugehörigkeit zur jüdischen, polnischen und russischen Tradition. Nach Ausbruch des Zweiten Weltkriegs gelangte der Künstler nämlich in die östlichen Gebiete und verbrachte schließlich sein gesamtes weiteres Leben in der Sowjetunion, wo er zu einem der bekannteren Komponisten wurde. Bald schloss er Freundschaft mit Dmitri Schostakowitsch, den er auch als seinen Meister und Lehrer betrachtete, obwohl Weinberg – wie er selbst betonte – bei ihm keine einzige Unterrichtsstunde genommen hatte.

Mit der Tradition der Klezmermusik hängt die Vorliebe des Komponisten für die Klarinette zusammen, für die er drei Werke schrieb. Das wohl bedeutendste darunter ist das *Klarinettenkonzert op. 104* (1970). Das Werk hat eine traditionelle dreisätzig Form. Den ersten Satz (*Allegro*) eröffnet ein markantes Klarinettenmotiv vor dem Hintergrund von Pizzicati der Streicher – seine anfängliche Energie löst eine Reihe herb klingender Dialoge zwischen dem Soloinstrument und dem Streichensembel aus. Der Mittelsatz (*Andante*) beginnt mit einem Lamento der Celli, dem sich die übrigen Streicher und schließlich die Soloklarinette hinzugesellen, die ihre melancholisch gefärbte Erzählung entfaltet. Das effektvolle Finale (*Allegretto*), in dem der Komponist (unmittelbar vor dem Schluss) eine virtuose Solokadenz platziert hat, zeichnet sich durch einen recht eigentümlichen Ausdruck aus: Es ist – um die treffende Formulierung von David Fanning aufzugreifen – „gleichsam ein Tanz, zugleich traurig und verwegen“. (24)

„Am meisten fasziniert mich bei Lutosławski der Moment, in dem sich die Musik, in der Zucht einer präzise geformten Ästhetik und eines bis zur klinischen Klarheit getriebenen kompositorischen *métier*, unvermittelt – gleichsam gegen den Willen des Komponisten – von der Kette ihrer scheinbaren Fesseln löst und in gänzlich unvorhersehbare Sphären aufsteigt. Die *Dritte Sinfonie* wird dadurch – besonders in der Interpretation Barenboims – nicht nur zu einer weiteren außerordentlich präzisen Ausprägung formaler Zweiteiligkeit, sondern zu einer Art gigantischer Summe der gesamten sinfonischen Tradition. Sie integriert Welten, die der Komponist mit Sicherheit nicht berücksichtigen wollte“, schrieb Piotr Deptuch.

Nahezu neun Jahre benötigte **Witold Lutosławski** (1913–1994), um den Auftrag des Chicago Symphony Orchestra zu realisieren. Besonders intensiv arbeitete er an der *Sinfonie Nr. 3* in den Jahren 1981–1983. Die Uraufführung dirigierte Georg Solti, dem das Werk zugeeignet ist. Eine Besonderheit stellte die erste Aufführung des Werkes in Polen dar: Sie fand in Sopot im Rahmen einer von Oppositionskreisen der „Solidarność“ organisierten Veranstaltung statt. In Anwesenheit Lutosławskis wurde eine Aufnahme der BBC Symphony Orchestra unter seiner eigenen Leitung abgespielt. Obwohl der Komponist stets betonte, seine Musik enthalte keinerlei außermusikalisches Programm, erinnerte er sich an das Urteil eines Rezensenten, der meinte, ein solches Werk habe „gerade jetzt und gerade in Polen“ entstehen können. Dazu bemerkte er später: „Dies lässt mich mit einem gewissen Optimismus daran denken, dass all jene Erfahrungen, die wir gemeinsam durchleben – ich spreche von allen Polen –, nicht ohne Einfluss auf das geblieben sind, was aus meiner Feder geflossen ist, auch wenn dies nicht meine unmittelbare Absicht war. Ebenso erfüllt mich mit Optimismus die Tatsache, dass jemand im Musikwerk den Menschen erkennen konnte, der es geschrieben hat – keinen entfremdeten, von der Gesellschaft isolierten Typus, sondern ein Mitglied dieser Gesellschaft, das seine Solidarität mit ihr sehr intensiv und tief empfindet“.

Im Programmheft des Konzerts in Chicago wurde Lutosławskis Kommentar zur *Sinfonie Nr. 3* abgedruckt (im Übrigen im Laufe der Jahre – auf Anregung des Musikwissenschaftlers Charles Bodman Rae – leicht modifiziert). Der endgültige Wortlaut lautet: „Das Werk besteht aus zwei Teilen, denen eine kurze Einleitung vorausgeht; es folgen ein Epilog und eine Koda. Sie werden ohne Unterbrechung gespielt. Der erste Teil setzt sich aus drei Episoden zusammen, von denen die erste am schnellsten, die zweite langsamer und die dritte am langsamsten ist. Das Grundtempo bleibt unverändert; die wahrgenommenen Tempounterschiede ergeben sich aus der Verlängerung der rhythmischen Werte. Nach jeder Episode erklingt ein kurzes Refrainmotiv im langsamen Tempo. Die dritte Episode führt zu einem langsamen und kurzen Intermezzo, worauf erst der dritte und letzte Refrain folgt. Die Grundlage des zweiten Teils der Sinfonie bildet eine Gruppe von Themen, deren toccatenhafter Charakter in Kontrast zu einem anderen, eher gesanglichen Thema steht. Eine Reihe differenzierter orchestraler Tuttipassagen führt zum Höhepunkt des gesamten Werkes. Danach folgt der erwähnte Epilog, der auf einem langsamen, gesanglichen Thema sowie einer Folge recht dramatischer, von den Streichern gespielter Rezitative basiert. Eine kurze und sehr schnelle Koda beschließt das Ganze“. (30')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

UNSERE KONZERTEMPFEHLUNGEN

06.05

Mi 19:00

Szene der Polnischen Musik | Kampf der Formen

Kammerkonzert

Trio Verto:

Anna Maria Staśkiewicz Violine

Marcel Makowski Cello

Radosław Kurek Klavier

E. KANIA – Klaviertrio g-Moll

A. TCHAIKOWSKY – Trio-Notturmo op. 6

M. WEINBERG – Klaviertrio A-Dur op. 24

08.05

Fr 19:00

Bis zum Horizont

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin

Dawid Głogowski Trompete

Mateusz Kupski Posaune

Wojciech Jeliński Posaune

Marek Prašil Leitung

K. MCKEE – *Centennial Horizon* für Trompete und Orchester

E. FABIĄŃSKA-JEŁIŃSKA – Konzert für zwei Posaunen und Orchester

A. COPLAND – Sinfonie Nr. 3

15.05

Fr 19:00

Endlos

Sinfoniekonzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin

Jarosław Nadrzycki Violine

Przemysław Neumann Leitung

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – *Die Hebriden* op. 26

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY – Violinkonzert e-Moll op. 64

M. K. ČIURLIONIS – *Im Walde*

M. KARŁOWICZ – *Litauische Rhapsodie* op. 11

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE

KONCERTMISTRZ /
KONZERTMEISTER
Paweł Maślanka

I SKRZYPCE / 1.VIOLINE

Maria Sakowska
Joanna Goch
Edyta Wolańska
Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska
Izabela Wojciechowska
Alina Krzyżewska
Maciej Musiał
Wioletta Borkowska
Anna Majewska
Dominik Gugąła
Marcin Kieruczenko

II SKRZYPCE / 2.VIOLINE

Anna Przerwa
Robert Smoliński
Miłosz Kosmal
Magdalena Pajestka
Alicja Ptański
Zuzanna Ciołek
Aleksandra Górską
Małgorzata Borowiecka
Robert Cybulski
Patrycja Kozak

ALTÓWKI / BRATSCHEN

Grzegorz Sadowski
Wojciech Mazur
Galina Smolińska
Luca Persico
Dominika Kotlicka
Izabela Joniec
Ludmiła Rusin
Igor Rudnicki

WIOLONCZELE / CELLI

Yesong Lee
Matylda Adamus
Natalia Wesołowska
Klara Świdrów
Jakub Wyciślik
Beata Sawrymowicz

KONTRABASY / KONTRABÄSE

Karol Nasiłowski
Wojciech Gunia
Robert Możejewski
Jan Gottschling

FLETY / FLÖTEN

Anna Wojnowicz-Dręzek
Filippo del Noce
Paweł Majewski

ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT

OBOJE / OBOEN

Katarzyna Rachmaciej
Grzegorz Świąćochowski
Piotr Kokosiński

KLARNETY KLARINETTEN

Piotr Wybraniec
Krzysztof Krzyżewski
Krzysztof Baturó

FAGOTY / FAGOTTE

Anna Bownik
Zbigniew Kania
Edyta Moroz

WALTORNIE / HÖRNER

Oleksandr Melnychenko
Dawid Kostrzewa
Radosław Zamojski
Dmitrij Wdowiczenko

TRĄBKI / TROMPETEN

Dawid Głogowski
Sławomir Kuszwara
Bogdan Rymaszewski
Tomasz Dąbrowski*

PUZONY / POSAUNEN

Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Mateusz Koszur*
Igor Puszkar

TUBA

Tomasz Zienkowicz

KOTŁY / PAUKEN

Dariusz Jagiełło

PERKUSJA / SCHLAGZEUG

Jacek Wierchowski
Krzysztof Kołłątaj*
Michał Kram*
Antonina Kadur*
Wiktoria Kościńska*

HARFY / HARTEN

Juliusz Wesołowski
Sandra Kasperek*

FORTEPIAN / KLAVIER

Filip Grześkowiak*
Filip Samól*

CELESTA

Dorota Kuryłó*

*gościnnie / als Gast

Poznaj historię Filharmonii w Szczecinie

Unikalne materiały archiwalne i nagrania dawnych koncertów,
wspomnienia muzyków, dyrygentów, ciekawostki, anegdoty
i wiele więcej...

Odwiedź stronę

historia.filharmonia.szczecin.pl

Entdecken Sie die Geschichte der Stettiner Philharmonie

Einzigartige Archivmaterialien und historische
Konzertaufnahmen, Erinnerungen von Musikern und Intendanten,
Wissenswertes, Anekdoten und vieles mehr...

Besuchen Sie die Website
historia.filharmonia.szczecin.pl

GALERIA POZIOM 4

Maciej Osmycki | EQUINOX

Equinox to wielowątkowy przegląd twórczości Macieja Osmyckiego, obejmujący prace z ostatnich 16 lat: obrazy, obiekty, zdarzenia. Na wystawę zostały wybrane prace reprezentujące różne kierunki poszukiwań twórczych i te, które pojawiły się niezależnie od tych poszukiwań i oczekiwań autora.

Equinox jest opowieścią o równowadze: między intuicją i precyzyjną analizą, spontanicznością i ścisłym planem, kontrolą i tym, co nieprzewidywalne.

Maciej Osmycki zajmuje się malarstwem, rysunkiem, rzeźbą, tkaniną; tworzy obiekty i instalacje malarskie, dźwiękowe i interdyscyplinarne, video art. Na Wydziale Grafiki Akademii Sztuki prowadzi Pracownię Alternatywnych Metod Obrazowania, na Wydziale Malarstwa - Pracownię Technologii Malarstwa i Rysunku. Urodzony w Warszawie, mieszka i pracuje w Szczecinie.

[Art.Room]

Łukasz Skąpski | Rysunki cieniem

Łukasz Skąpski jest artystą wizualnym, profesorem i kierownikiem Pracowni Fotografii i Strategii Artystycznych na Wydziale Nowych Mediów, Fotografii i Filmu Eksperymentalnego Akademii Sztuki w Szczecinie

Jednym z kluczowych obszarów zainteresowań Skąpskiego jest fenomen światła – jego zmienność, rytm i zależność od praw natury. W cyklu **Rysunki cieniem** (1993-1994) artysta tworzył na plaży w Kuźnicy na Półwyspie Helmskim niewielkie, efemeryczne instalacje z patyków i trzciny wbitych w piasek. Rzucane przez nie cienie, zmieniające się wraz z ruchem słońca, tworzyły ulotne, geometryczne rysunki.

Partner:

Galerie dostępne są dla odwiedzających w wybrane soboty i niedziele w godz. 12.00 – 16.00 (ostatnie wejście o godz. 15.30)

Bilety w cenie 20 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie filharmonia.szczecin.pl.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerie bezpłatnie w trakcie przerw i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4

Maciej Osmycki | EQUINOX

Equinox bietet einen facettenreichen Einblick in das künstlerische Schaffen von Maciej Osmycki und umfasst Arbeiten der letzten 16 Jahre: Gemälde, Objekte, Ereignisse. Die Ausstellung vereint Arbeiten, die verschiedene Wege der kreativen Erkundung dokumentieren, ebenso wie solche, die unabhängig von diesen Suchbewegungen und den Erwartungen des Künstlers entstanden sind. *Equinox* erzählt von Gleichgewicht: zwischen Intuition und präziser Analyse, Spontaneität und strengem Konzept, zwischen Kontrollierbarem und Unvorhersehbarem. **Maciej Osmycki** arbeitet in den Bereichen Malerei, Zeichnung, Skulptur und Textilkunst; er schafft malerische, klangliche und interdisziplinäre Objekte, Installationen sowie Videoarbeiten. An der Fakultät für Grafik der Akademie der Künste leitet er die Werkstatt für alternative Bildfindungsmethoden, an der Fakultät für Malerei die Werkstatt für Malerei- und Zeichnungstechnologie. Geboren in Warschau, lebt und arbeitet er derzeit in Stettin.

[Art.Room]

Łukasz Skąpski | Schattenzeichnungen

Łukasz Skąpski ist bildender Künstler, Professor und Leiter der Klasse für Fotografie und Künstlerische Strategien an der Fakultät für Neue Medien, Fotografie und Experimentellen Film der Kunstakademie Stettin.

Im Zentrum von Skąpskis Interesse steht das Licht – seine Wandelbarkeit, sein Rhythmus und seine Abhängigkeit von Naturgesetzen. Im Zyklus **Rysunki cieni** (1993–1994) entstanden am Strand von Kuźnica auf der Halbinsel Hel kleine, flüchtige Installationen aus Schilf und Stöcken. Die Schatten, die sie warfen, veränderten sich mit der Sonne und erzeugten kurze, geometrische Zeichnungen.

Partner: **SYMFONIA
CAFE**

Die Galerien sind für Besucher an ausgewählten Samstagen und Sonntagen von 12:00 bis 16:00 Uhr geöffnet (letzter Einlass um 15:30 Uhr).

Tickets zum Preis von 20 PLN sind an der Kasse, am Ticketautomaten sowie online unter filharmonia.szczecin.pl erhältlich.

Kinder bis 10 Jahre sowie Personen mit Behinderungen haben freien Eintritt. Besucher von Konzerten können die Galerien während der Pausen und bis eine halbe Stunde nach Konzertende kostenfrei besichtigen.

Partnerzy sezonu artystycznego 2025/2026

Partner der Musiksaison 2025/2026

Mecenaszem Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza
w Szczecinie jest Enea.

Schirmherr der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie
in Szczecin ist Enea.

Partnerem sezonu artystycznego 2025/2026 jest STRABAG.

Partner der künstlerischen Saison 2025/2026 ist STRABAG.

Partnerem motoryzacyjnym jest Dealer BMW Bońkowscy.

Der Automobilpartner ist der Dealer BMW Bońkowscy.

BMW
Bońkowscy

Partnerem zdrowia jest Sanprobi.

Sanprobi ist unser Gesundheitspartner.

Partnerem edukacyjnym jest Zachodniopomorska Szkoła Biznesu.

Der Bildungspartner ist die West Pomeranian Business School.

Partner wspierający:

Förderpartner

